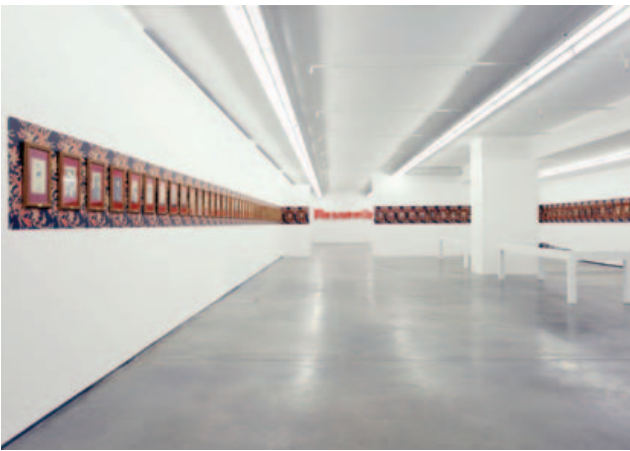

100 Ünlü Türk, detay, 2008,
Rampa Galerisi'nin izniyle

100 Ünlü Türk, detay, 2008,
Rampa Galerisi'nin izniyle

100 Ünlü Türk, 2008,
100 adet çerçeveli, kağıt üzerine karakalem desen, duvar kağıdı,
buluntu nesnelere (fotoğraf, gazete, kartpostal, çizim, pul,
damga vb.) içeren iki adet sunum masası,
Rampa Galerisi'nin izniyle

Gülsek mi Ağlasak mı?

Rabia Ertürk

Tarih bir biyografiler bütünüyse eğer, anlatılan farklı hayat hikâyelerinde ortak bir yaşanmışlık vardır ve her tarihi olayda küçük hayat hikâyeleri gizlenmiştir. Mehmet Dere'nin Rampa Galeri'de 10 Haziran - 16 Temmuz tarihleri arasında gerçekleşen *Ne Gülüyorsun? Bu Senin Hikayen* isimli sergisi, biyografi ve tarih arasındaki bu ilişkiyi tekrar düşündürüyor. Türkiye tarihi, bizim hakkımızda ne kadar söz söylüyor ve biz kendi hikâyelerimizi anlatırken Türkiye hakkında ne kadar konuşuyoruz?

Sergiyi gezerken resimlerle, figürlerle, tınılarla paslaşıyorsunuz. Gördüklerinizin, duyduklarınızın yaptığı çağrışım ve anımsamalar, sergiyi tamamlayan birer parça oluyor. Sanatçının söyledikleri ile bizim izlenimlerimiz harmanlanıyor ve bir bütün olarak algılanıyor. Anlatılan hikâyeyle, kendi hikâyelerimiz yavaş yavaş örtüşüyor.

Hatırlamak tahmin edilebileceği üzere, sanatçının bizde uyandırmak istediği önemli bir unsur. Portreler, resimler, gazete sayfaları hep tanıdık geliyor ve birer anıyı çağırıyor. Bu çağrışımlar kimi zaman çok netken, tarihler geriye doğru gittikçe flulaşabiliyor. Bazen sadece bir kulak dolgunluğundan ibaret kalıyor. "19 Ocak" tarihini çok net hatırlarken, eski bir tarihin hatırlattıkları sınırlı kalabiliyor. Aynı şekilde çalışmalar arasında da bir bağ söz konusu. Mesela, Cumhuriyet Gazetesi'nin ilk sayfasındaki bir karikatür, *One Night Stand (Tek Gece-lik Gösteri)* adlı, Türkiye'nin geçmişine damgasını vurmuş tarihlerin karikatürize edildiği bir çalışma olarak karşımıza çıkıyor. Aynı bağ, serginin genelinde de hissediliyor. Kendi hikâyelerimizle kurduğumuz bağ, eserlerle birlikte çok boyutlu hatırlayışlara sebep oluyor.

İlk bölümdeki *100 Ünlü Türk* çalışması, kurgulanmış tarihin ve Türk kimliğinin yapaylığını sorgulamamızı sağlarken, belli bir tarih anlayışının inşa edilebilirliğini gösteriyor. *100 Ünlü Türk* listeleriyle oluşturulmak istenen belirli bir tasavvurun, Mehmet Dere tarafından araya konulan, Ahmet Kaya, Hrant Dink gibi

100 Ünlü Türk, detay, 2008,
Rampa Galerisi'nin izniyle

100 Ünlü Türk, detay, 2008,
Rampa Galerisi'nin izniyle

100 Ünlü Türk, detay, 2008,
Rampa Galerisi'nin izniyle

beklenmedik kişilerin portreleriyle ya da “Bir araya gelmez,” denilen kişilerin yan yana gelmesiyle kırıldığını görüyoruz. Mehmet Dere, kurgunun yapaylığının aşılabilir olduğunu bize fark ettiriyor.

“Bir adamı tanımak için düşüncelerini, acılarını, heyecanlarını bilmemiz lazım hiç değilse. Hayatın maddi olaylarıyla ancak kronoloji yapılabilir. Kronoloji aptalların tarihi” diyor Cemil Meriç. Kendi içinizde uyanan farklı sesler ve kronolojik bir sıranın olmaması sergiyi tekdüzelikten uzak kılıyor. Türkiye hakkında tek bir fikir değil, kocaman bir izlenim ve duygu yoğunluğu ediniyorsunuz. *100 Ünlü Türk* çalışmasında güncel bir kişinin portesiyle tarihi bir kişinin portesinin yan yana bulunması, kurguya beklenmedik bir kişinin bir anda dahil olmasıyla, gülmeyle ağlama arası bir hisse yol açıyor.

Serginin ikinci bölümündeki duvarda kocaman kırmızı harflerle yazan *Resentiment* (hınç) kelimesi aslında bütünde anlatılmak istenen ve bütün o hicvin arkasında yatan hissi açıklar nitelikte. Mehmet Dere'nin “Şakaya vurduğuma bakmayın,” dediğini duyar gibi oluyoruz.

Yurttan Sesler (Vol. 1 Melankoli), 2009-2010,
39 adet kağıt üzerine karakalem, çerçeveli desen,
Rampa Galerisi'nin izniyle

Yurttan Sesler (Vol. 1 Melankoli), 2009-2010,
39 adet kağıt üzerine karakalem, çerçeveli desen,
Rampa Galerisi'nin izniyle

Hıç, 2009-2011,
MDF üzerine kırmızı lake boya,
Rampa Galerisi'nin izniyle

